

Items I missed earlier

1. Talmud, Sanhedrin 104a

בשביל "והטוב בעיניך עשיתי" "מה אות", בשביל "מה אות" נכרים אכלו על שולחנו, בשביל שנכרים אכלו על שולחנו גרם גלות לבניו. מסייע ליה לחזקיה, דאמר חזקיה: כל המזמן עובד עבודה זרה לתוך ביתו ומשמש עליו גורם גלות לבניו, שנאמר "ומבניך אשר יצאו ממך [אשר תוליד] יקחו והיו סריסים בהיכל מלך בבל."

Because of "I did what was good in Your eyes," "What sign". Because of "What sign," foreigners ate from his table. Because foreigners ate from his table, he caused exile for his descendants. This supports the idea of [the talmudic sage] Chizkiyah: Anyone who invites an idolater into his home and serves him causes exile for his descendants, as it says...

2. Maharsha to Sanhedrin 96a

שנתקצר היום ביום שמת אחז עשר שעות כדי שלא יהא נספד ולא יהיו מתאבלין עליו דאבילות יום ראשון דאורייתא... וכל זה שיהיה לו כפרה כדאמרינן פרק נגמר הדין "כל מי שלא נספד כהלכה מכפרין לו." ובשעת קבורתו נמי כשנשאווה לקבורה היה בבזיון כדי שיהיה לו כפרה... ונתארך היום עשר שעות ביום שנתרפא חזקיהו מחליו והוא על שם שהשמש מרפא...

The day was abbreviated by ten hours on the day that Achaz died, so that he would not be eulogized and they would not mourn him, for mourning on the first day is biblical... And all of this was for his atonement, as Sanhedrin teaches, "Anyone who is not eulogized properly, achieves atonement." And when he was buried, too, when they carried him to burial, it was disgraceful, to atone for him...

And the day lengthened ten hours on the day when Chizkiyahu was healed of his illness, because sunlight heals...

39:1-2 The “Babylonian” Visit

3. Melachim II 17:24

וַיָּבֹא מֶלֶךְ אַשּׁוּר מִבָּבֶל וּמִכּוּטָה וּמִעֵנָא וּמִחֲמַת וּסְפָרְנִים וַיֵּשֶׁב בְּעָרֵי שְׁמֶרֶן פָּתַח בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּירָשׁוּ אֶת שְׁמֶרֶן וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֶיהָ:

4. Melachim II 20:12-13

(יב) בַּעַת הַהִיא שָׁלַח בְּרָאדָן בְּלָאדָן בֶּן בְּלָאדָן מֶלֶךְ בָּבֶל סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל חֲזַקְיָהוּ כִּי שָׁמַע כִּי חָלָה חֲזַקְיָהוּ: (יג) וַיִּשְׁמַע עֲלֵיהֶם חֲזַקְיָהוּ וַיִּרְאֶם אֶת כָּל בֵּית נָחֻמָּה אֶת הַכֶּסֶף וְאֶת הַזָּהָב וְאֶת הַבְּשָׂמִים וְאֶת שְׁמֵן הַטּוֹב וְאֶת בֵּית כָּלִיו וְאֶת כָּל אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֹצְרוֹתָיו לֹא הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא הָרָאם חֲזַקְיָהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל מְשֻׁלָּתוֹ:

5. Divrei haYamim II 32:22-31

(כב) וַיֹּשֶׁעַ ד' אֶת חֲזַקְיָהוּ וְאֶת יִשְׁבִּי יְרוּשָׁלַם מִיַּד סַנְחֶרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִיַּד כָּל נִינְהֻלִם מִסָּבִיב: (כג) וַרְבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַד' לִירוּשָׁלַם וּמִגְדָּנוֹת לִיחֲזַקְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּנְשָׂא לְעֵינָיו כָּל הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי כֵן: ס (כד) בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חֲזַקְיָהוּ עַד לְמוֹת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ד' וַיֹּאמֶר לוֹ וּמוֹפֶת נָתַן לוֹ: (כה) וְלֹא כִגְמַל עָלָיו הָשִׁיב חֲזַקְיָהוּ כִּי גָבַהּ לְבֹו נִהְיָ עָלָיו קֶצֶף וְעַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: (כו) וַיְהִי לִיחֲזַקְיָהוּ עֹשֶׂר וְכָבוֹד הַרְבֵּה מְאֹד... (ל) וְהוּא חֲזַקְיָהוּ סָתַם אֶת מוֹצָא מִימֵי גִיחוֹן הָעֵלְיוֹן וַיִּשְׁרַם לְמִשְׁחָה מִעֲרֶבֶה לְעִיר דָּוִד וַיִּצְלַח חֲזַקְיָהוּ בְּכָל מַעֲשָׂהוּ: (לא) וְכֵן בְּמִלְצֵי שָׂרֵי בָבֶל הַמְּשַׁלְחִים עָלָיו לְדָרֵשׁ הַמוֹפֶת אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ עֲזָבוֹ הָאֱלֹקִים לְנִסּוֹתָיו לְדַעַת כָּל בְּלֻכָּבוֹ: (לב) וַיִּתֵּר דָּבָרִי חֲזַקְיָהוּ וְנִסְדָּיו הֵנָּה פְּתוּבִים בְּחֻזֹן יִשְׁעֵיהֶם כֵּן אֲמוֹץ הַנְּבִיא עַל סֵפֶר מַלְכֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁרָאֵל:

6. Yirmiyahu 50:2

הַגִּידוּ בְּגוֹיִם וְהִשְׁמִיעוּ וּשְׂאוּ נֶס הִשְׁמִיעוּ אֶל תִּכְחָדוֹ אֲמָרוּ נִלְכְּדָה בָּבֶל הַבִּישׁ בַּל חַת מֶרְדַּךְ הַבִּישׁוּ עֲצָבִיהָ חֲתוּ גִלּוּלֶיהָ:

7. Radak to Melachim II 20:12

בראדך - ובישעיה מראדך כתי' במ"ם ואחד הוא כי הם ממוצא אחד. ובלאדן הוא שם כנוי נסמך לאביו שהיה שמו בלאדן, וזה מלך אסרחדון, כי סנחריב מלך בבל היה...

"Berodach" – And in Yeshayah, "Merodach" with a *mem*, and it's the same, for the sounds are produced from the same spot. And Baladan is a descriptive linked with his father, who was named Baladan. This was King Esar Haddon, for Sancherev was the king of Babylon...

8. Talmud, Sanhedrin 96a

משום "כי חלה חזקיהו ויחזק" שדר ליה ספרים ומנחה? "לדרש המופת אשר היה בארץ", דאמר רבי יוחנן אותו היום שמת בו אחז שתי שעות היה... אמר להו מאי האי? אמרו ליה חזקיהו חלש ואיתפח. אמר, איכא גברא כי האי ולא בעינא לשדורי ליה שלמא?...

Because "Chizkiyahu fell ill and recovered" he sent him letters and a gift? "To seek out the wonder that happened in the land," for Rabbi Yochanan said: The day Achaz died was just two hours long... [Merodach] said to them: What is this? They said: Chizkiyahu was ill, and recovered. He said: There is someone like this, and I shouldn't send him a greeting?

9. Midrash, Shir haShirim Rabbah 3:2

מרודך עובד לחמה היה, והיה למוד לאכול בשש שעות וישן לו עד ט' שעות, וכיון שחזר גלגל חמה בימי חזקיהו מלך יהודה ישן לו ועמד ומצאו שחרית, בקש להרוג כל חיילותיו, אמר להם הנחתם אותי ישן כל היום וכל הלילה, אמרין ליה יומא הוא דחזר, אמר להם ואי זה אלוך החזירו? אמרו לו אלוך של חזקיהו החזירו, אמר להם וכי יש אלוך גדול מאלהי? אמרו לו אלוך של חזקיהו גדול הוא מאלהיך. מיד שלח ספרים ומנחה...

Merodach served the sun, and was accustomed to eat at 6 and sleep until 9 (?). When the sun retreated in the day of Chizkiyahu King of Yehudah, he slept and arose and found it was morning, and he sought to kill all of his officers. He said, "You let me sleep all day and all night!" They said to him: The day retreated. He said to them: What Gd made it retreat? They said: The Gd of Chizkiyahu made it retreat. He said to them: Is there a Gd greater than my god? They said: The Gd of Chizkiyahu is greater than your god. Immediately, he sent letters and a gift...

10. The King of the Conquered Ezra 5:13, Ezra 6:22

11. Malbim to Yeshayah 39:1

התכלית אשר בעבורו עשה ד' את המופת הגדול הזה אשר לא נעשה כמוהו מימי יהושע בן נון, לא היה בעבור שחזקיהו יהיה לבו בטוח שירפא ושיעלה בית ד', כי לא יעשה דבר גדול כזה בעבור ענין קטן כמוהו, שגם בלעדי המופת יודע לו ביום השלישי כי נרפא הנגע. אבל היה בזה תכלית גדולה ותועלת כללית לכלל האומה, אשר נדחו אז על ידי סנחריב לקצות הארץ, ורצה ד' שיהיה להם עזר מעט, ובל יאבדו הצאן הנדחות האלה בין זאבים רבים. ולכן עשה בעבורם המופת הגדול הזה, אשר קצות הארץ ראוהו וייראו, ושכניהם מסביב חרדו מפניהם. והנדחים האלה חזק לבם בד' ומקצתם שבו לארצם תחת צל חזקיהו באין עומד לנגדם כי נפלה אימתם על כל יושבי הארץ, כמו שנבא ע"ז (למעלה יח, וכד:יג-יז, ובכ"מ). וגם אם היו זוכים היה אז הקיבוץ הכללי ע"י חזקיהו כמו שהזכרתי (למעלה יב:א) כי חטא הנזכר פה היה בעוכרם.

ולכן גם מלך בבל התעורר לדרוש אחר סבת המופת הזה. ולא מאהבת חזקיהו ועמו שלח אליו ספרים ומנחה, כי חזקיהו בעצמו אמר שבאו אליו מארץ רחוקה, מבואר שלא היה להם עד עתה שום קשר עם ישראל. ותהי להפך כי היו בזה כמרגלים את הארץ, כי מלכות בבל היו קרובים ודודים עם מלכות אשור והיה להם לרוב מלכות אחת כידוע, והיה לבם דוה על מפלת אחיהם. ומאז חשבו מחשבות על ישראל... ויעשו בערמה לשלוח ספרים ומנחה ולהודיע בתחבולה ענין המופת ועקרו, למען דעת במה כח העם הזה גדול בעזר הקל האומר בגללם לשמש דום.

וספר כי ע"י שליחות הספרים האלה שמע מלך בבל כי חזקיהו חלה ויחזק, כי בבואם אל חזקיהו ושאלו ממנו באיזה זכות היה המופת הגדול הזה, הוא בגאותו לא רצה לאמר שהיה זה בעבור ישראל, ושיהיה האות שיצילם ד' מיד אשור, כמו שהיה זה באמת עקר סבת האות והמופת, רק יחס הכבוד לעצמו, וספר להם כי נעשה המופת בעבורו להיות אות כי יתרפא מחליו...

Gd performed this great wonder, the likes of which had not happened since the time of Yehoshua bin Nun, not so that Chizkiyahu would trust that he would be healed and ascend to the house of Gd, for Gd would not perform such a great deed for such a small purpose. Even without this wonder, it would be known to him on the third day that the affliction was healed. But this had a great purpose and general benefit for the entire nation, who had been banished to the ends of the earth by Sancherev. Gd wanted them to have a bit of support, and lest these banished sheep be lost among the many wolves. Therefore, He performed this great wonder for them, such that the ends of the earth would see it and be in awe, and their neighbours around them would tremble before them. And these banished people, their hearts were strengthened in Gd, and some of them returned to their land beneath Chizkiyahu's protection with none to oppose them, for all of the residents of the land feared them, as prophesied (Chap. 18, 24:13-17, and more). Also, if they would have merited it then they would have had the general ingathering via Chizkiyahu, as I have mentioned (12:1), for the sin mentioned here was what let them down.

Therefore, even the king of Bavel was awakened to seek the cause of this wonder. Not out of love of Chizkiyahu and his nation did he send letters and a gift to him, for Chizkiyahu himself said that they came from a distant land. It is clear that they did not have any connection with Israel until now. The opposite – they were as spies in the land, for the kingdom of Bavel was close and beloved with the kingdom of Assyria, and they were generally one kingdom, as is known, and they grieved for the fall of their brothers. From that time, they had designs on Israel... And they acted

cleverly, sending letters and a gift as a strategy to determine the wonder and its root, to know the sources of the strength of this nation with the help of Gd who told the sun to stop for them...

And it told that by sending these letters, the king of Bavel heard that Chizkiyahu had been ill and had recovered, for when they came to Chizkiyahu and asked him about the merit that had caused this great wonder, he arrogantly did not wish to say it was because of Israel, as a sign that Gd would save them from Assyria – which was the main reason for the sign and wonder. He only attributed the honour to himself, telling them that the wonder had been done for him, as a sign that he would be healed from his illness...

12. Ralbag to Melachim II 20:12-13

אף על פי שהיה סנחריב מושל בבבל... הנה היה שם מלך והיה תחת סנחריב והיה נותן לו מס שנה בשנה כי כן היה מנהגו עם כל המלכים שהיה כובש אותם...

כבר בספר ד"ה כי רבים היו מביאים מנחה לד' בירושלם ומגדנות לחזקיה, והיה זה כן מפני מה ששמעו מהמופת שעשה ד' בחיל מלך אשור...

Even though Sancherev reigned in Bavel... There was a king there, under Sancherev, and he paid an annual tribute, for that was his way with the kings he conquered...

It already said in Chronicles that many brought gifts to Jerusalem and delicacies to Chizkiyah, because they heard about the wonder Gd performed with the Assyrian army...

13. The history of King Merodach, per Encyclopedia Mikrait V, מרדך בלאדן pp. 446-448

- 729 BCE - Causes Babylon to surrender to Assyrian King Tiglat Pileser
- 722 BCE – Takes advantage of turmoil surrounding the rise of Assyrian King Sargon II, to become King of Bavel
- Seeks pacts of mutual support with neighbours, such as Elam
- 710 BCE – Sargon II attacks, driving out Merodach
- 703 BCE – Takes advantage of turmoil surrounding the rise of Assyrian King Sancherev, to become King of Bavel
- ~701 BCE – The Assyrian attack on Jerusalem
- 700 BCE – Sancherev attacks, driving out Merodach for the last time
- 694 BCE – Inscription of Sancherev indicates Merodach has died in exile

14. Encyclopedia Mikrait V, מרדך בלאדן pg. 449

קשה לקבל את הדעה... שמשלחת זו כבר באה בימי סרגון, ערב מרידתה של אשדוד בשנת 713-2 לפסה"נ, שכן חסר היה אז חזקיהו את חופש הפעולה הדרוש מחמת לחץ האשורני הכללי הרצוף על האזור באותן השנים. מתאים יותר וא הפרק האחרון לשלטונו של מרדך בלאדן כמלך בבל, כלומר שנת 703 לפסה"נ, אם כי אפשר שהמשלחת כבר באה בשנת 705-4 לפסה"נ. באותה תקופה שוב היה כל המערב בשל להתמרדות חדשה בעידוד מצרים, וחזקיהו היה ברום כוחו והשפעתו... מאידך גיסא, אין להניח שהמשלחת באה לאחר מסע סנחריב לארץ ישראל, שכן מצב חזקיהו – כולל מצב בית-נכותו – לא היה מאפשר אז שום התקשרות עם מלך בבל.

15. Melachim I 10:4-5 and 10:13

(ד) ותרא מלכת שְׁבָא אֶת כָּל חֲכֵמַת שְׁלֹמֹה וְהַבֵּית אֲשֶׁר בָּנָה: (ה) וּמֵאֲכָל שְׁלֹחָנוֹ וּמוֹשָׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מִשְׁרָתוֹ מְשֻׁרְתָיו וּמִלִּבְשֵׁיהֶם וּמִשְׁקֵיו וְעֵלְתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית דָּ' וְלֹא הָיָה בָּהּ עוֹד רוּחַ: ... וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַת שְׁבָא אֶת כָּל חֲפָצָה אֲשֶׁר שְׁאַלָה מִלִּבָּד אֲשֶׁר נָתַן לָהּ כִּינֹד הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְנָתַן וְהַמֶּלֶךְ לְאַרְצָהּ הָיָה וְעַבְדֶּיהָ:

16. Talmud, Sanhedrin 104a

אמר רב מאי "בית נכתה"? אשתו השקתה עליהם. ושמואל אמר בית גנזיו הראה להם. ורבי יוחנן אמר זין אוכל זין הראה להן.

17. Rabbi Meir Abulafia, Yad Ramah to Sanhedrin 104a

"אשתו השקתה עליהן" היתה עומדת עליהן ומוזגת להן את הכוס, דקא דריש "בית" לשון אשה כדכתיב "וכפר בעדו ובעד ביתו". ואית דאמר "נכתו" דריש לשון תרגום כדקאמר (כתובות כ"א א) "נכי ריבעא" לשון פחות, והאשה על שם שנפחתה מן האיש דכתיב "ויקח אחת מצלעותיו" נקראת נכתה.

ושמואל אמר בית גנזיו הראה להן דדריש "בית נכתה" כדמתרגמינן "בית גנזוהי" דקא דריש "בית" בית ממש, ו"נכאת" לשון דבר מעולה וגנז באוצרות מלכים, כסמנין, לשון "נכאת צרי ולוט".

ור' יוחנן אמר זין אחד הראה להן, "נכאת" לשון אכילה כדאמרינן בע"ז לה:...

18. Midrash, Pirkei d'Rabbi Eliezer 52

וְרָאָה חֲזָקָהּ אֶת מִלְאָכֶי מְלָךְ בְּכָל וְנִתְגָּאָה לְבֹו לְמַעְלָה, וְהִרְאָה לָהֶם אֶת אוֹצְרוֹת שֶׁל מַלְכֵי יִהּוּדָה וְאֶת כָּל אוֹצְרוֹת בֵּית קִדְּשֵׁי הַקִּדְּשִׁים. וְעוֹד שִׁפְתָּח אֶת הָאָרוֹן וְהִרְאָה לָהֶם אֶת הַלְוִיִּם, וְאָמַר בְּזֶה אֲנִי עוֹשִׂין מִלְחָמָה וְנוֹצְחִין... וְכַעַס עָלָיו הִקָּב"ה וְאָמַר לוֹ, לֹא דִיָּד שֶׁהִרְאִיתָ לָהֶם אֶת כָּל אוֹצְרוֹת בֵּית קִדְּשֵׁי הַקִּדְּשִׁים וְאֶת כָּל אוֹצְרוֹת מַלְכֵי יִהּוּדָה, אֲלֵא שִׁפְתָּחָתָ לָהֶם אֶת הַלְוִיִּם מַעֲשֵׂה יָדִי, סִיָּיד הֵם יַעֲלוּ וְיִקְחוּ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת מַלְכֵי יִהּוּדָה וְאֶת כָּל אוֹצְרוֹת בֵּית קִדְּשֵׁי הַקִּדְּשִׁים, שֶׁנֶּאֱמַר... וְנִתְּנָה מִיִּשְׂרָאֵל וְעִזְרָהָ, שֶׁנֶּעֱשִׂיוּ סְרִיסִים בְּהִיכָל מְלָךְ בְּכָל, שֶׁנֶּאֱמַר... וְאֵלֵינוּ הֵן דְּנִיָּאל חֲנַנְיָהּ מִיִּשְׂרָאֵל וְעִזְרָהָ, שֶׁנֶּעֱשִׂיוּ סְרִיסִים בְּהִיכָל מְלָךְ בְּכָל וְלֹא הוֹלִידוּ בָנִים, וְעָלִיהֶם הַכְּתוּב אוֹמֵר "כִּי כֹה אָמַר ד' לְסְרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת שְׁבֻתוֹתַי וְגו' וְנִתְּנָה לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֻמּוֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וְגו'." [שם נו, ד - ה]

19. Rashi to Melachim II 20:12

בית נכתו - בית גנזי בשמיו כמו נכאת וצרי ולוט (בראשית ל"ז כ"ד):

20. Midrash, Shir haShirim Rabbah 3:2

מהו "בית נכתה"? אמר ר' אימי נכיתה שנכת מסנחריב ובזה שבזז מסנחריב...